

“İNTERNAŞIONALİZMA” KULAKLARDAN DA FİŞKİRDİ

Bıldırkı XXII-ci Gagauz dili hem literaturası Respublika Olimpiadasından sora “Ana Sözü”ndä biz tıparladık bir yazı – “PSİHİKAYI BOZAN “İNTERNAŞIONALİZMA”. (Bak “AS” nr. 3, Baba Marta, 2011 y.).

Orada açıkladıydık, ani: “22-ci Gagauz Dili hem literaturası Olimpiadasında GAGAUZ DİLİNİ SEVÄN UŞAKLARA KARŞI PSİHİKAYI BOZAN SİLÄH KULLANILDI!” hem sorduyduk “KİM ONNAR, KİM HALKIMIZI İÇİNDÄN OYËR? Kim onnar, bu yalancı internaşionalistlər? Kimnär da onnar olmasa, onnarı, nicä zihirli yaban otlarını, lüüzüm köklän çıkarmaa. İzleri da, damarları da kalmasin aramızda. Buna yapmarsak – ZOMBİLÄÄ yolumuz açık”.

Ozaman, nicä dä herkerä, Gagauziya öndercilerindän bu soruşlara cuvap kablet-medik. Ama kulaamıza iliştiydi, ani onnar bu statyayadan pek raatsız olmuşlar da sandık, ani, yannışlıkları esaba alıp, onnar bu kusurları doorudaceklar. “Sandımız bir boş yaşçık çıktı”.

Bu yıl, XXIII-cü Gagauz dili hem literaturası Olimpiadasında PSİHİKAYI BOZAN SİLÄHI onnar taa da büyük kuvetlän enidän kullandılar. Olimpiadyı Kişinevda yaprılar(?). Onun açılışında, gözäl türkçemizdän kaarä, rusça hem romunca konuşmak reveransları oldu. Olimpiadavıların önündä politika soruşaları kaldırdılar.

Üredicilikten bürokratlar uşaklara deyärdilər, ani “onnar cengä giderlər”. Ama onnarın üreklarinä girginnik erinä yalancı “internaşionalizma” sokardılar. Apogey oldu ozaman, açan olimpiadacılar verilän konşertın sonunda genä(!) romunca(!!) türkölär çaldılar hem oynar oynadılar. **Düşünün ROMUN DİLİ olimpiadasında GAGAUZÇA türkölär çalaceklar! Bu olursa göklär erä cingilecek!** O olimpiadayı hazırlayannarı bölä “internaşionalizma” için süpürgeylän iştan koolayaceklar. Bizimkilerdä sä “internaşionalizma” kulaklarından da fişkirer da onnara bişey olmêr!

Bu “internaşionalizmaya” kısa bir analiz yapmaa deyni ilkin lüüzüm cuvap bulmaa bir soruşa: **Neçin bunca yıldan sora Gagauz dili hem literaturası Olimpiadasını Kişinevda yaptılar?**

Bu soruş kurt gibi içimi iyärdi. Ama Olimpiadanın açılışından sora cuvap belli oldu. Gagauziyada üredicilik sistemasi için cuvapçıların tabannarının altında toprak yanêr. O topraa südürmää deyni onnar Kişinevda südürücü aarêrlar. Bu üzerä da Kişinevda kuvett bulunannarın önündä bellerini bükerlər. Gagauziya, gagauz ürencileri hem üredicileri onnarın hiç umurlarında da diildiler.

Açılış bittiktän sora taa kapanışadan bürokratlar hiç ortalıkta yoxtular. Olaydılar göreciydiler nicä yorgundu uşaklar.

(Sonu 2-ci sayfada).

MOLDOVA-TÜRKİYE DİPLOMATİKA İLİŞKİLERİNÄ 20 YIL

Bu yıl Küçük ayında tamamlandı 20 yıl nicä Moldova hem Türkiye arasında diplomatika ilişkileri kuruldu.

Bu yıldönümün sebebinän Moldovada Türkiye Bükkelçisi Mehmet Selim KARTAL hem Canabisinin eşi Banu Cankan KARTAL hanım-efendi Baba Marta ayın 24-dä Kişinevdäki opera hem balet teatrusunda bir reşepçiyaya verdilər.

Reşepçiyaya katıldılar Moldovanın hem Gagauziyanın öndercileri, diplomatlar, politikacılar, kulruta zaametçileri hem işadamnarı.

İki devletin gimnalarından sora, Reşepçiyanın açılış konuşmasını yaptı Moldovada Türkiye Bükkelçisi Mehmet Selim KARTAL. Moldova tarafından söz tuttu vişe-premyer ministru hem ekonomika ministrusu Valeriu LAZAR.

Reşepçiyaya katılannara deyni o avşam pek gözäl bir konşert verdi Türkiyedän opera zanaatçısı Deniz Şafak YAPRAK (soprano).

PREZİDENT Nikolae TİMOFTİ SEÇİLDİ

Baba Marta ayın 16-da 62 oylan Alyansın birlik kandidatu Nikolae TİMOFTİ Moldova Prezidenti seçildi.

Baba Marta ayın 16-da saat 15-tä lüüzümdü olsun Moldova Parlamenti toplantısı. Ama, bezbollahi, korkup komunistlər partiyasının tarafından hazırlanan protestlardan, Parlament toplandı sabaalän saat 8-dä. Bu toplantıda salt bir soruş vardı Moldova Respublikasının Prezidentinin seçimi.

Seçimnerä 62 iki deputat katıldı.

62 oylan Alyansın birlik kandidatu Nikolae TİMOFTİ Prezident seçildi.

Bu kandidat için Moldova Parlamentin gagauz deputatları Aleksandr STOYANOGLU hem Pötr VLAH, soşialist partiyası hem baamsız deputat Mihay GODEA da oy verdilər.

Nikolae TİMOFTİ 63 yaşında. Yurist. Ömür boyunca sudya işledi. O saklamêr, ani sayêr ki Moldova lüüzüm birleşsin Romniyaylan.

“MEDPARK” KOMRATta

Geçti bir yıl, nicä Kişinevda açıldı “MEDPARK International Hospital” adlı türk firmasının çok uurlu özel gospitali.

Da te Baba Marta ayın 1-dä, Komrattaki “Anamed” bolnişasının temelindä Gagauziyada açıldı “MEDPARK» gospitalin filialı. Bu medişina merkezindä eni tehnologiyalara uygun oborudovaniye var, ne verecek kolayını insannarı üüsek uurda hem vakıdında ilaçlanmaa.

Filialın açılışında pay aldılar Moldovadaki “MEDPARK” gospitalin baş direktoru, Komrat kasabasının primarı, Gagauziyanın başkanı hem Halk Topluşun başı, Moldova Türkiye Bükkelçisinin eşi, Kişinev TİKA ofisin koordinatörü, Gagauziyanın hem Moldovanın medişina zaametçileri.

XXIII-cü GAGAUZ DİLİ HEM LİTERATURASI OLİMPIADASI

Baba marta ayın 16-18 günneri arası Kişinevün “İ.Kränga” adına Universitetında XXIII-cü Gagauz dili hem literaturası Respublika Olimpiadası geçti.

Olimpiadanın açılışında pay aldılar altmışa yakın ürenci hem gagauz dilindä ürediciler, gagauz yazıcıları, jüri azaları hem ofişal musaafirler. Götdürdü açılış Anna STOLETNEYA, Moldova üredicilik Bakanın zaametçisi.

Zalda bulunannara kutlamak sözünnän danıştılar: Tatyana POTING,

Moldova üredicilik Bakanın yardımcısı; Mehmet Selim KARTAL, Türkiye Bükkelçisi; Nikolay STOYANOV, Gagauziya İspolkomun predsedatel yardımcısı; Lübov ÇİMPOEŞ, olimpiadanın jüri başı; Vera BALOVA, Gagauziya Üredici upravleniyanın başı; Nikolay TERZİ, “Союз гагаузов Молдвы”

cümne kuruluşun başı; “İ.Kränga” adına Universitetin temsilcisi; Todur ZANET, yazıcı, poet hem dramaturg.

Ofişal açılıştan sora Komrat yaratmak Evin artistlerin zaametinnän olimpiadacılar hem musaafirlerä deyni bir konşert gösterildi.

(Sonu 2-ci sayfada).

“İNTERNAŞIONALİZMA” KULAKLARDAN DA FIŞKIRARDI

(Çeketmesi 1-ci sayfada).

Nicä onnar aalaşardılar, ani onnarı aldatmışlar teatruylan, nicä aalardılar ondan, ani sayardılar ki erleri dooru vermedilär. Başka işleri da görecedilär.

Ama “internaşionalistlar” sadä “saadıç” masalarına katıldılar. Adetlerimizä görä saadıçlar masaya para atêlar. Onnar bunu da yapmadılar. **Saa olsunar Olimpiadannın sponsorları Moldova üüredicilik Bakannı, Türkiye Büükelçili, TİKA koordinaturluu!** Baaşışları hem para ödüllerini onnar vermeydilär olimpiadacılar baaşışsız kalaceydılar.

Kaç yıl sıravardı bu yannışlıkları annatmaa savaştık! Boşuna! İştmeerlär! Herlim onnar işitmää isteyäydilär, işideceydilär bunnarı da, onu da, ani uşaklar olimpiadalara katılmaa başka istämeerlär, zerä görerlär nicä jüri “dooru” erleri payeder. (Hepsi şaştı, ani bir birinci eri verdilär üürenciyä, ani gagauzça dooru lafedämeer?). Taa başka işleri da işideceydilär herliim olimpiadadan sora giräydilär avtobuslara da göräydilär avtobus dolusu aalayan üürencileri hem gözlerindä can sancısı olan kırık üreklü üüredicileri...

Şindi birkaç ayırı fikir. Sanêrim, hepsi kayıl olacek onnann, ani Gagauz dili hem literaturası Respublika Olimpiadası lââzım geçsin sadä Gagauziyada. Benimcä (üüredicilär da bunnann kayıl), ani en uygun er Olimpiadalara deyni Komrattaki “Mihail ÇAKIR” adına pedagogika koleci.

Jüridä diil lââzım olsunar ne o üüredicilär, kimin uşakları Olimpiadaya katılêr, ne da Gagauziya üüredicilik Upravleniyasının zaametçileri, ani gagauzçayı islää bilmeerlär. Jüridä lââzım olsunar universitetin hem pedkolecin pedagoqları hem o gagauz dili üüredicileri, kimin üürencileri Olimpiadaya katılmêrlar.

Hem taa bir iş: herbir kötülük unudulêr, ama can erlerindä o kötülüklerin izleri... hem kötülükleri yapannarın adları kalêr. Bunu annamayannarın üüredicilikte eri yok!!!

Todur ZANET, gagauz yazıcısı.

GAGAUZIYA 1937-Cİ YILIN EŞİNDÄ Mİ?

Gagauziya İspolkomun odalarında korku erleşmiş. İspolkom başkannarına hererdä onnara karşı provokaşıya hem ataka görüner. Gagauziya İspolkomun başkannın birinci yardımcısı Valeriy YANİOĞLU Baba Marta ayın 5-dä açıkladı, ani “Gagauziya Başkannına karşı hazırlanêr eni provokaşıyalar”.

Gagauziya Başkannı Mihail FORMUZAL sa açıkladı, ani vermiş izin Gagayziya içişleri Upravleniyannın başına Dimirtiy ARABACIYA hem Gagauziya SİS başına Mihail JELEZOĞLOYA, ani, zakon yolunnan karşı çıksınnar Gagauziyada durumu karıştırmama çalışannara.

Bu bişeyi mi aklımıza getirmeer? Dooru, bölä başladılar represiyalar 1937-ci yılda Sovetlär Birliindä hem 1933-cü yılda Germaniyada. Hep bu maanaylan başladıydılar da sora 100 miliona yakın insan yok edildi.

Biz okadar yokuz!

XXIII-cü GAGAUZ DİLİ HEM LİTERATURASI OLİMPIADASI

(Çeketmesi 1-ci sayfada).

Olimpiada programasına görä üürencilär yaratma yazdılar, aazdan peet söledilär. Ayrıca olimpiadacılar gagauz yazıcılarınna hem poetlarınnan buluştular. Bu buluşmak haliz bir poeziya avşamına döndü, neredä iki taraf ta kendi yaratmalarını okudular (olimpiadacıların peetlerini 3-cü sayfada okuyun). Kultura programasında olimpiadaya katılannara “Gagauzlar hem Gagauzluk” bilim filmi gösterildi.

Olimpiadannın kapanışı Baba Marta ayın 18-dä oldu. Kapanışta pay aldılar Valeriy YANİOĞLU, Gagauziya İspolkomun predsedatel yardımcısı; Vera BALOVA, Gagauziya Üüredici

Upravleniyannın başı; Atilla Cem KARAMOLLAOĞLU, Kişinev TİKA ofisin koordinatörü; Todur ZANET, yazıcı, poet hem dramaturg.

Olimpiadada 1-4 erleri alannara verildi Diplom hem Moldova üüredicilik Bakanından para ödülleri (erä görä – 1000, 800, 600 hem 400-zär ley).

TİKA ofisin koordinatörü Atilla Cem KARAMOLLAOĞLU hem ofisin zaametçileri TİKA adından, olimpiadada 1-4 erleri alannara baaşış verdilär – Şveytariya kol saatları.

Gagauz yazıcıları Todur ZANET hem Vladimir KARAGANÇU olimpiadacılar kendi kiyatlarını baaşladılar.

Baba Marta ayın 29-da, Moldovada Türkiye Büükelçisi Mehmet Selim KARTAL, XXIII-cü Gagauz dili hem literaturası Respublika Olimpiadasında birinci erleri kazanan üürencilerä Georgiy TODOROVA, İrina ANGELÇEVAYA, Elena KIRIMA hem Olga NİKOĞLOYA Türkiye Büükelçili-

in para ödüllerini verdi. Ödül vermäk sırasına katıldılar jüri başı Lübov ÇİMPOEŞ, yazıcı Todur ZANET, Gagauziyada üüredicilikten sorumlular Nikolay STOYANOV hem Vera BALOVA.

PATRETLERDÄ: Olimpiadaya katılannar (1-ci sayfa).

Türkiye Büükelçiliindä ödül sırasında (soldan) Büükelçi Mehmet Selim KARTAL, G.TODOROV, İ.ANGELÇEVA, Todur ZANET, L.ÇİMPOEŞ, N.STOYANOV hem V.BALOVA, E.KIRIM, O.NİKOĞLO.

(yukarda) Koordinator Atilla Cem KARAMOLLAOĞLU, S.TOPAL, S.ARNAUT, M.PETKOVİÇ.

XXIII-cü Gagauz dili hem literaturası Respublika Olimpiadada enseyennär:

9-cu klas

1-ci – Georgiy TODOROV (üüredici Svetlana TODOROVA; Kıpçak “Yanakoglo” adına teoretik lişeyi);

2-ci – Liliya GAYDARCI (üüredici Nelli PERONKOVA; Kıpçak “Baranovskiy” adına teoretik lişeyi);

3-cü – Alöna ERGOGLO (üüredici Elizaveta RATKOVA; Baurçu teoretik lişeyi);

4-cü – Taisiya TOPAL (üüredici Tamara GROZDEVA; Tülüküüyü teoretik lişeyi).

10-cu klas

1-ci – İrina ANGELÇEVA (üüredici Mariya KOPUŞÇU; Kıpçak “Baranovskiy” adına teoretik lişeyi);

2-ci – Yuliya HOR (üüredici Nata-

liya KRAVTOVA; Komrat “Tretyakov” adına teoretik lişeyi);

3-cü – Lidiya YALAMA (üüredici Dora ONOFREY; Valkaneş “Doljenko” adına teoretik lişeyi);

4-cü – Elena FURTUNA (üüredici Stepanida VARBAN; Komrat “D.Mavrodi” adına teoretik lişeyi).

11-ci klas

1-ci – Elena KIRIM (üüredici Mariya TOMAYLI; Beşalma teoretik lişeyi);

2-ci – Sergey TOPAL (üüredici Marina STOYKO; Komrat “D.Karaçoban” adına teoretik lişeyi);

3-cü – Svetlana ARNAUT (üüredici Evgeniya MARİNOVA; Komrat “G.Gaydarci” adına teoretik lişeyi);

4-cü – Mariya PETKOVİÇ (üüredici Oksana KONSTANTİNOVA; Çadır “M.Guboglu” adına teoretik lişeyi).

12-ci klas

1-ci – Olga NİKOĞLO (üüredici Ekaterina KILÇIK; Komrat “D.Karaçoban” adına teoretik lişeyi);

2-ci – Elena PLUKÇİ (üüredici Valentina ŞTİROY; Çok-Meydan teoretik lişeyi);

3-cü – Ekaterina İORDANOVA (üüredici Oksana KONSTANTİNOVA; Çadır “M.Guboglu” adına teoretik lişeyi).

4-cü – Mariya ÇEBANOVA (üüredici Aleksandra MARİNOVA; Komrat, “M.Çakir” adına pedkolec).

KİMÄ LÄÄZİM OLİPIADA İÇİN YALANNAR!?

Gagauziyanın ofițial saytında açıklandı, ani Baba Marta ayın 19-da olan İspolkomun toplantısında Gagauziya Üüredici Upravleniyannın başı Vera BALOVA Gagauz dili hem literaturası Respublika Olimpiadası için raport vermiş.

Canbisi annatmış, ani olimpiadacılar deyni kultura programasının çerçevesindä teatruya götürmüşlär olmuş hem onnara teatruyu göstermişlär. Yalan!

Doorusu o: uşakları avtobuslar Kişinevün “İ.Kranga” adına Universitetin yanında braktılar. Da üürencilär hem üüredicilär, çantaları ellerindä, gittilär taa teatrunun yanına, ama orada onnara bişey göstermedilär: ne spektakli ne da

teatruyu. Sora da, hep ölä, bagaj sumkaları ellerindä, gecenin bir vakidında, onnar gostinişaya gittilär.

Bunu neçin acaba paalı Vera BALOVA İspolkomun azalarına annatmadı. Hem neçin saytta yazmêrlar, ani Gagauziya İspolkomu üürencilerä hiç bir türlü ödül vermedi. Kimi yalandırmaa savaşırlar? Kimä hem neçin lââzım bu yalannar?

“BÄN OLİMPIADANIN KOMİŞİYASINDA DİİLDİM!”

Baba Marta ayın 19-da GRTnın “Kısadan” programasında Gagauziya Üüredici Upravleniyannın başı Vera BALOVA Kişinevde olan XXIII-cü Gagauz dili hem literaturası Respublika Olimpiadası için annadarak bildirdi siiredicilerä, ani “Zanet Olimpiadannın komişiyasındaydı”.

Bu maasuz yapılan yannış bir açıklama. Bu üzerä olimpiadacılar hem bütün cümneyä açıklêerim, ani bän XXIII-cü Gagauz dili hem literaturası Respublika Olimpiadasının komişiyasında diildim.

Todur ZANET, poet, yazıcı, dramaturg.

N.STOYANOV hem V.BALOVA İÇİN GHTnın İKİNCİ KARARI

Büük ayın 6-dan sora, Küçük ayın 7-dä 17 oylan GHT (Gagauziya Halk Topluşu) deputatları ikincilää aldılar karar, ani Gagauziyanın Üüredicilik için cuvaşları Vera BALOVAYı hem Nikolay STOYANOVu iştan almaa.

Şindi söz Gagauziyanın Başkannında. O lââzım kayıl olsun yada kayıl olmasın bu kararlan. Gagauziyanın zakonnarına görä GHT iki kerä bu konuda karar alırsa Gagauziyanın Başkannını lââzım imzalasın bu kararı.

Ana dilim! Tatlı dilim! Sən içimə benim girdin!

Grigoriy TODOROV,
9-cu klas,
Kıpçak,
"Yanakoglo"
adına lişey.

VATANIM
Severim bən seni, Bucaam,
Deyni sıcaqtır pek kucaan
Yasamamsın san benim.
Ayozlu senin dilin.
İnsannarın şeremet.
Hodullan onnarlan pek.
Cannarını vereceklər,
Duşmandan koruyaceklar.
Kaldır üüsää sən bayraamı,
Görsün komuşular.
Gimni üüsek sestä çaldır!
Ötsün ko kavallar!
Senin duuma günün geler!
Kutlêırım bən seni!
Baaşlêırım büün sana bir şiir -
Beenerim pek deyni.
Biz may akranız ikimiz -
Körpü hem kuvetli.
Hep birliktä çalışacez
Olasın kısmetli!

Nikolay FRANGU,
Kırlannar
(Kotovskoe)
gimnaziyası.

D.N. TANASOGLUYa
O Gagauziyanın paalı oolu.
Çok çalıştı gagauzlarda olsun alfabet,
O milletä deyni büyük kısmet.
Yazdı pek çok şiir,
Onnarı hepsini insan bilir.
Yazdı bir derin fikirli roman,
Romanın adı "Uzun kervan".
Annattı gagauzların güç yaşamasını,
Hererdän kaldırılmasını.
Bu adam annadı,
Ani halka lüzüm yazı.
Da gagauzlara yolu genişletti,
Onun derin düşünmekleri.
Bölä bizä lüzüm çok adam,
Da bizim Gagauzistan,
Ozaman eşerecek,
Bir kerä da senmeyecek.
Biz bu çalışkan adamı unutmayacez
Herkerä üüsek uurda tutacez.
O Gagauziyanın çalışkan oolu,
Dionis Tanasoglu.

Ekaterina STEFOĞLU,
10-cu klas,
Kazayak
teoretik lişeyi.

G.A. GAYDARCIya
Bucaan oolu – Gavril Gaydarçı –
Gagauz dilini araştırmacı.
Sözlük kiyadını seftä o kurdu
Folklor hem literatür
yaratmalarını topladı.
Anasını hem Vatanını
derindän sevdi,
Dostluk duygularını o çok koruyardı,
Şakalı laflarını erindä sölärdi,
Şu sözlerdän raatlı insan bulardı.

Zavalı, küçüktän kaldılar bobasız,
Edi yaşında... taa ölä kabaatsız.
Ama büüdülär kısmetli çocuklar,
Sade biraz sıktı açlık vakıtlar.
Bucaan oolu – Gavril Gaydarçı –
Halkına o kendisini adadı.
Çok işlerdä vardı taa umudu,
Ama eceli onun vaksız kesildi.
Südü anılmış adamın yıldızı,
Angısı yısıdardı benim içimi.
Ama bizlerin arasında
o hep yaşayacak,
Binnärlän yıl taa şafk edecek.

Maşa PETKOVIÇ,
Çadır,
"M. Guboglu"
adına lişey.

M. P. GUBOGLUYa
Mihail Gubogluylan
Büün hodullanêrim,
Sevnerim canımdan,
Ani o bizim insan.
Çalıştınız bitkiyadan
Yaşamaya gülümsärkän
Zorluktan hiç kaçmadınız.
Büük türkolog oldunuz.
Gözleriniz kapanardı
Bän annêırım, acıdan.
Canabiniz, nekadar
Çalıştınız her zaman.
Çok erlerä gittini
Folkloru araştırdınız,
Canabiniz saa olunuz,
Ani nasaat verdiniz.
Siz bizim yıldızımız,
Ani yanêr yukarda.
O şlacık getirer
Sevinmelik yaşamamıza.

Elvira TAKA,
12-ci klas.
Kazayak
teoretik lişeyi.

SAY BOBANI!!!
Boba!!! Ne çok gözäl, sıcak bu laf!
Bu insan – güneşi baaşladı!
Yaşamanın platında braktı bir koraf.
Koruyup, ayaa kaldırdı.
Sən, dostum, say bobanı!
Yalpak laflan onu karşıla!
Belada koy kendi tenini,
Salt onu ölümdän korumaa.
Sən, dostum, say bobanı!
Herzaman onu hatırla.
Diz çöküp, aç ona kapunu...
Onun önündä olmaz kapamaa!
Sən, dostum, say bobanı!
Ver ona yaşamaa bir umut
Yaşamak verecek payını,
Adını canında koruyup!

MAMUYA...
Mamu! Aman, ne çok
sən büün gözälsin!
Hem ne derin maavi o bakışın!
Beni sansın öper sesli o gülüşün...
Mamu! Aman, ne çok gözälsin!
Senin üzün bir şafklan soluyer.
Onu bän küçüktän sevdim.
Onu salt sən, salt sən kurmaa bildin...

Mamu, ne çok bana
bu şafk aydın eder!

Senin canın – pembä bir gül!
San hepsinä sevinmelik baalêersın!
Bu karannık yolumunda
sən mumnan ilerdä gidersin!
Mamu! Aman, ne çok gözälsin büün!

Todur ZANETä
Bir yıldız gibi bu dünnedä
Siz baaşlêersınız biza şafkınızı.
Yok lafım duygumu açıklamaa,
Kaplayan canımı, okudukca şiirinizi.
Pak, duruk, masallı sıralar
Doldurêrlar şiiri-denizi!
Hem büüklär, hem en küçüklär
"Maşalla!" - karşılêrlar sizi!
Ne derin fikirli, ne üüsek!
Kanatlı herbir bukva şiirdä!
Gelecää onnar – kär ekmek!
Onnarsız diil dolu kıyatlar!
Siz – paasız bir örnek genclerä!
Sözünüz sa – bal çöşmesi!
Bän ondan hiç bıkmam içmä...
Ömürün kıyadın siz – ilk sayfast!

Svetlana PAÇI,
11-ci klas,
Komrat,
"G. Gaydarçı"
adına lişey.

ANA DİLİM
Açan evel vakıtlarda
Gelmiş gagauzlar Bucaa
Gezip geniş dolaylarda
Başladılar düzmää topraa.
Ozaman da bu erdä
Dilimiz peydalandı
Uzakta kaldı, geeridä
Gagauzların kahırları.
Büük yardım verdi halka
Anılmış Çakir-boba
Klisä kitaplarını çevirdi
İlk şkolayı uşaklara açtı.
Büün gagauz dili genişlener
Nicä laalä ilkyazın açêr
Çok zorluklar geçirdi
Ama ana sözünü kurtardı.
Büük helal gagauza
Kaavi canınnan insana
Ani ana dilini korudu
Evlät boylarına baaşladı.

Ekaterina İORDANOVA,
12-ci klas,
Çadır,
"M. Guboglu"
adına lişey.

BENİM AYOZUM
Benim sən ayozum,
Benim sən altınım.
Bana sən en paalyısın,
En büük sən baaşışım.
Beni yalpaklıkta büüttün,
Bana sən sevdanı verdin.
Ömür, bilgi sən baaşladın
Dooru adam olmaa hep üürettin.
Mardin onaltısı büün –
Senin duuma günün.
Allaa erä bir ayoz kolverdi
Adını da Anna o koydu.

Anam, seni bän kutlêırım!
Saalun hem kısmetin olsun isteerim,
Gülüş kaybelmesin hiç üzündän
Hem şafk ta sünmesin gözlerindän.
Göklerä gözlerimi kaldırêrim,
Da Allaya bän saa ol deerim,
Ki vermiş bölä baaşış bana,
Angısına deerim bän: "ANA".

Mariya ÇEBANOVA,
12-ci klas, gr. 3409,
Komrat,
"M. Çakir"
adına
pedagogika koleci.

ANA DİLİM
Ana dilim! Tatlı dilim!
Sən içimə benim girdin!
Seni sevdim bütün üreklän,
Canım doldu gözäl kısmetlän.
Severim pek laflarını,
Severim o meraklını,
Käämil, şerbet sözlerini
Hem bitkisiz gözelliini.
Açêrsın nicä bir gülçääz
Sən üreemä kanat verersin.
Sesin öter nicä çancaaz
Bucaamızda sevda büüidersin!
Zenginsin, avalıysın,
meraklı gözälsin
Bän var kolay taa söyleyim:
Sən bitkisiz kuvet verersin
Büülü, gözäl Ana Dilim!!!

SANDIYDIM –
YAŞAMAK DURDU...
Bän düşünürdüm – kış pek suuk
Yaayêr hep kaar, sular donêr.
Bän düşünürdüm – can yanık,
Sünüp, yalın buza döner.

Sandydım – yaşamak durdu,
Bir buz gibi erä düşüp
Daaldı, parça-parça oldu
Suuldup haşlak o öpüşü.

Bän düşünürdüm... – ne yazık!
- Kışın suukluu, buzlar, ayaz!
Nända sevda? Gelsä ilkyaz,
Daatsın kışı, gelsin o yaz!

Sandydım – buz mu kırıldı,
Canım da nasılsa daaldı,
Bir çiçecik sansın açtı
Kürtünneri candan attı.

Da te, düşünmeklär kaçtı,
Şindi canım güleer, açêr...
...Sevda – o çok duygu darttı,
Yıldız gibi göktä şilêr!

Oli TERZİ, 11-ci klas,
Kopkuy (Beşgöz) lişeyi.

MAMU
Mamum benim, işitsänä!
Pek uzaksın sən bendän.
Mamum benim, sən aalama,
Zerä oya geçer yıllar.
Mamum benim, annasana!
Zor bana da burada.
Getirderim aklıma bän
Seni zor vakıtlarda.
Açan sən deyärdin gülüşlän:
"Kızım, sən benim!"
Bu laflar beni sevindirärdi,
Da açardım bän nicä bir gül!

“EBRU” - ŞİNDİ DA MOLDOVADA

Küçük ayın 29-da Moldova Türkiye Büyükelçinin eşi Banu Cankan KARTAL hanım-efendi Moldovada bulunan diplomatların hem politikacıların eşleri için, parlamentta karı deputatlar hem başka karılar için “Ebru” (Mermer gibi resim yapması) gösterisini yaptı.

Gösteri için Türkiyeden Ankaradan Milli İncizanaat şkolasından “Ebru” ustası getirildi.

Gösterinin açılışında Banu Cankan KARTAL hanım-efendi, kısa bir konuşmasında urguladı, ani “Moldovada çalışmaa ii bir iş, çünkü Moldovalı koleğalarımız dost hem açık cann insannardır. Burada bulunan insannarlan

barabar, dört yılın içində, olacek kolayı kulturaya izmet edelim hem birlerimizdän çok işlər üürenelim.”

Söleyerek bu günkü toplantı için, Canabisi kısıdan annatı “Edru” incizanaatı için hem teklif etti herkezi kim isteeri, kendi elinnän yapsın kendi resimini. “Ebru” gösterisindän sora, salonda toplanan insannara teklif edildi

ayırı bir salonda türk milli imeklerinän tanışmaa hem imek verildi.

ASTANA 2012-ci YILIN TÜRK DÜNNÄSİ KULTURA KASABASI

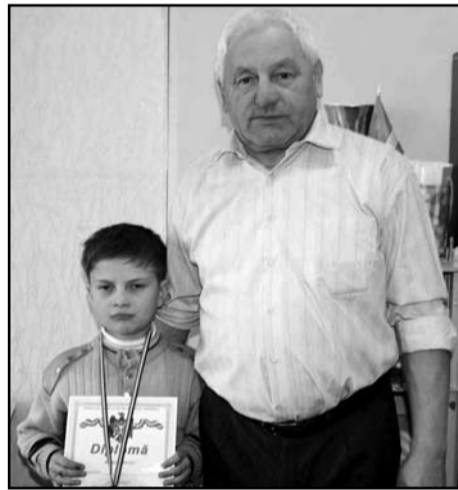
Kurulduu günündän beeri Türk kulturasının araştırılması, geniştirilmesi, tanıtılması hem gelecek evlatboylarına aktarılması için çalışan TÜRKSOY, 2010-cu yılda İstanbulda “Türk Dili Konuşan Ülkeler Devlet Başkanları 10. Zirvesi” toplantıda “Türk Dünyasının Kultura Baş kasbaları” uygulamaları teklif etti hem o teklif oy birliinän kabuledildi.

Bu karara görä 2012-ci yılda Kasahstanın baş kasabası Astana “Türk Dünyasının Kultura Baş kasbası” olarak bildirildi. Küçük ayın 24-dä Astananın “Plamid” adlı Sarayında, TÜRKSOY Dönem Koordinatörü hem Türkiye Respublikasının Kultura hem

Turizma Bakanı Ertuğrul GÜNAYın katılımasınan, Yılın açılış gecesi oldu. Bu açılışta verilän gala-konferттä TÜRKSOY azalarından 250-dän zeedä zanaatçı pay aldılar. Onnarın arasında vardı Gagauz Yeri adından solist Igor PODGOREANU (Moldova) da.

Geceyä TÜRKSOY Genel Sekreteri Düsen KASEİNOV, Azərbaycan Kultura hem Turizma Bakanı Abulfes GARAYEV, Türk Dünnäsi Parlamentarlar Asambleyası Genel Sekretar Yardımcısı Kürşad Melih SARIASLAN da katıldılar.

Açılış meropriyatıyaların içində, delegatıyalar 2010-cu yılda kurulan Türk Akademiyasında bulundular hem TÜRKSOY Resim Sergisinnän Türk Dünnäsi Defilesini siiretilär.

Koli KAPAKLI – MOLDOVA ÇELMPİONU!

Ungeni kasabasında oldu Moldovanın gençlər arsında “Şaşki-64” oyununda çempionat. O geçti şeytariya sistemasına görä: kızlar ayırı, çocuklar da ayırı yarıştılar.

10 yaşına kadar oyuncuların arasında pay aldı Gagauziyanın komandası da: Koli KAPAKLI, Rano KARA, Oli MALÜTA, Seröja DİMİTROGLU hem Vova KRİSTİOGLU. Komandanın treneri – Andrey ÇEŞMECİ.

Gagauziya komandasının lideri hem 2011-ci yılın Moldova çempionu Koli KAPAKLI bu yıl da birinci oldu. O 7 oyundan 5 ensedi, ikisindä dä denk gel-

di: Mişa DOLAPÇIYlan (Bender kasabası, Pridnestrovye çempionu) hem Georgiy BUDUYlan (Straşeni kasabası).

Koli KAPAKLI, kazanıp 7-dän 6 ball, Moldova çempionu oldu da şindi Moldovanın adından pay alacak Evropa çempionatında, ani geçecek çiçek ayında Minsk kasabasında (Belarusiya).

PATRETTÄ: Koli KAPAKLI hem onun treneri Andrey ÇEŞMECİ.

VATANI SEVMÄK TERBİEDİLMESİNDÄ BİR ADIM

Baba Marta ayın 3-dä, Yazıcıların Bütündünnä Günündä (bakılär 1986-cı yıldan beeri) hem gagauzların en sevgili milli yortusu Ay Todur günündä, Kıpçak küüyün “B.Yanakoglo” adına lişeydä oldu bir buluşmak gagauz yazıcısınan, poetlan hem dramaturglan Todur ZANETİän.

Buluşmak yaratmak avşamı hem konferentıya biçimindä geçti. Onu kısa bir sözlän açtı lişeyin direktörü Olga Georgievna HACIOGLU. Nedän sora söz verildi yazıcıya, angısı annattı kendi yaratmak yolu için, gagauzlara hem gagauzlaa duyguları hem sevgisi için. Cuvap verdi soruşlara. Kimi soruşlara cuvap erinä kendi peetlerini okudu. Bu buluşmakta yazıcı verdi örnek hem

annattı nicä hem neçin läüzim sevmää kendi vatanını, halkını, topraanı.

Annattı Todur ZANET bütüncü yaratmaları için, “Akar Yıldız”, “Dramaturgiya” hem “GAGAUZLUK: Kultura, Ruh, Adetlär” kiyatları için hem baasladı o kiyatlardan lişeyin gagauz dili kafedrasına. Ayrıca romun dili klasına deyni avtor baasladı kendi “Aaqlık kurbannarı” pyesasının romunca veriantını.

Var nicä urgulamaa, ani bu buluşmak halizdän oldu bir büyük adım üürencilerin vatani sevmäk terbedilmesindä, çünkü buluşmada üürencilerä hem üüredicilerä annadıldı gagauzluk için, gösterildi film “Gagauzlar hem Gagauzluk”, neredä annadılär gagauzların derin kulturası hem istoriyası için.

Buluşmanın hazırlamasında çok çalıştılar Svetlana İvanovna ANGELÇEVA, lişeyin klastan dışarı terbietmäk uurunda direktör yardımcısı hem Lidıya YÜSÜMBEYLİylän Svetlana TODOROVA, gagauz dilindä üüredicilər.

“BÜÜLÜ MAAZA” GENÄ ŞTENADA

Baba Marta ayın 27-dä, Halklararası teatru günündä, “Mihail ÇAKİR” adına Gagauziya Milli Teatrusu gösterdi spektakliyi “Büülü maaza” (avtor Todur ZANET, rejisör Mihail KONSTANTİNOV).

Nicä bildirdi teatrunun öndercisi Mihail KONSTANTİNOV “bakarak ona, ne olër Gagauziyaylan hem

Gagauziyanın teatrarlarının bütüncü gündä, biz karar aldık bu pyesayı genä ştenaya koymaa. Pyesa bütüncü da okadar

aktual, ani Gagauziya öndercilerini bozmayaceydi onu siiretmää, da kendileri için oradan urok almaa”.

Spektakliyi gösterärkän zalda Gagauziya öndercilerindän biricii yoktu. Siiredicilerin arasında vardı sadä Moldova Parlamentının deputatı İrina VLAH.

KDUda TOMBARLAK MASA

Baba Marta ayın 22-dä KDUda “Gagauz dilin aktual orfografiya problemleri” tombarlak masası yapıldı. Onu hazırladı KDUnun Milli kultura fakultetın Gagauz filologiya kafedrası.

Bakmadaan ona, ani masaya teklif edildiydılar Gagauziya İspolkomun hem GHT öndercileri, Moldova Bilimnär akademiyasının Gagauzologiya bölümünün hem Moldova üüredicilik Bakanının zaametçileri, onnarın hiç birisi bu önemli meropriyatıyada pay almadılar.

Tombarlak masanın çalışmasına katıldılar KDU rektörü Zinaida ARIKOVA, KDU prorektorları, Milli kultura fakultetın dekanı, Gagauz filologiya kafedrasının zaametçileri, bilim araştırmaları Merkezin speşialistları, gagauz dili üüredicileri, cümnä hem kultura insannarı, din adamnarı, yazıcılar.

Kendi fikirlerini bu temaya görä internettän açıkladılar türkolog Dr. Tudora ARNAUT (Kiev) hem student-türkolog Viktor KOPUŞÇU (Moskva). Bu soruşun istoriyasına hem bütüncü durumuna kendi bakışını açıkladı yazıcı Todur ZANET ta.

Tombarlak masaya katılannar teklif ettilär, ani KDU gagauz dilin ilerlemesinin merkezi olsun. Bitkidä tombarlak masanın rezolütıyası kabledildi.

GRTya PARAYI GEERİ KİM ÇEVİRECEK?

Bildir, Gagauziyanın Saymak Palatasının teklifinä görä, GRTnın bütetindän 177,2 bin ley kesildi. Bununan kayı olmayıp, GRT Saymak Palatasının kararını suda verdi hem sudu kazandı.

Açan 2012-ci yılın Bütetini kabledärdilär, GRTnın predsedateli Ekaterina JEKOVA savaştı bunu annatmaa GHT deputatlarına, ama deputatlar, bişey işitmeyip, GRTnın bütetindän hem bu paradan kaarä 2012-ci yıl için taa 150 bin ley da kestilär.

Geçennerdä Moldovanın Üüsek Sud Palatası tanıdı, ani Gagauziyanın Saymak Palatasının GRTnın bütetindän 177,2 bin leyin kesilmesi için kararı yannış. Şindi bu paraları GRTya geeri kim çevirecek?

OSCEdä GAGAUZLARIN DİL HAKLARI BAKILDI

Baba Marta ayın 29-da Kişinevda bulunan OSCE ofisindä «Барьеры, препятствующие реализации языковых прав гагаузов Молдовы» adlı tombarlak masa oldu. Masayı hazırladı Gagauziyada “Piligrim-Demo” gençlik kuruluşu (başkan Mihail SİRKEİ).

Tombarlak masada pay aldılar OSCE ofisin zaametçileri, Gagauziyada “Piligrim-Demo” gençlik kuruluşun azaları, Gagauziya önderci kuruluşların azaları, cümnä kuruluşların insannarı, yazıcılar, bilim adamnarı.

“ANA SÖZÜ” Gagauz dilindä gazeta
Gazeta çıkär 14.08.1988 beeri

Kurucu “ANA SÖZÜ” S.R.L.
Sertifikat No. 1003600086420

Todur ZANET
Baş redaktor

İndeksi - PM – 21358

Gazeta “Universul” basım evindä basilär
Tiraj – 3000 ekz. Sımarlamak No: 5358.

YAZIŞMA ADRESİMİZ:
RM – 2028, Moldova, Kişinêu,
c/p Nr. 1025. Tel/fax: 28-18-04

e-mail: todur.zanet@gmail.com
zanet@anasozu.com